

Stockholm den 24 oktober 2019

Fi2019/02211/S3

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende F-skatteutredningens slutbetänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31)

Teaterförbundet för scen och film är ett fackförbund inom scen- och filmområdet. Medlemmarna är yrkesverksamma upphovspersoner, artister, teknisk och administrativ personal inom svensk teater, film, radio, TV och bio. Förbundet organiserar sammanlagt cirka 8 500 medlemmar med olika anställningsformer. En ökande andel av dessa är egenföretagare.

Teaterförbundet har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31), och inkommer härmed med följande kommentarer.

Sammanfattningsvis har Teaterförbundet för scen och film lite att invända mot de förslag som presenteras, men vill gärna komplettera med kommentarer avseende de delar som beskriver omständigheter som påverkar förbundets medlemmar.

Inledande synpunkter

Teaterförbundet delar utredningens bedömning att Skatteverket bör ges bättre rättsliga förutsättningar för att säkerställa att personer som är godkända för F-skatt också bedriver näringsverksamhet. I dag kan ett godkännande för F-skatt beslutas redan på avsikt och någon kontroll om den beskrivna verksamheten uppfyller förutsättningar för näringsverksamhet görs inte. Utredningens förslag tar flera steg i rätt riktning för att förbättra Skatteverkets kontrollmöjligheter och Teaterförbundet bedömer att utredningens förslag kommer att skapa bättre förutsättningar för att motverka problemet med falska egenföretagare samtidigt som åtgärderna minskar risken för skattefusk och skatteundandragande.

I detta sammanhanget vill Teaterförbundet dock påpeka att det är viktigt att det även fortsättningsvis är enkelt att ansöka om F-skatt och att systemet inte får uppfattas som så komplicerat att personer av det skälet avstår från att ansöka. Det är därför positivt att utredningen föreslår ändringar som inte försvårar möjligheterna att komma igång med näringsverksamhet om det är den mest lämpliga formen för verksamhet.

F-skattesystemets betydelse för skyddsregler för arbetstagare

Den skatterättsliga tolkningen av näringsbegreppet i 13 kap 1§ inkomstskattelagen har genom dess koppling till F-skattesystemet en indirekt koppling till arbetsrätten. Ett godkännande av F-skatt är en omständighet som beaktas vid en arbetsrättslig prövning men det ska inte

ensamt ges någon avgörande betydelse. Utredningen ser därför inga skäl att ändra den nuvarande utformningen av näringsbegreppet i 13 kap 1 §. Teaterförbundet ser det dock som mycket angeläget att det inte sker någon förskjutning i frågan, där godkännande av F-skatt ges större betydelse än i dag.

I sitt remissvar på F-skatteutredningens delbetänkande ”F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor (SOU 2018:49) påpekade Teaterförbundet att förekomsten av falska egenföretagare är en utbredd företeelse inom scen- och filmområdet. Många blir F-skattare trots att de inte själva ser sig som egenföretagare, men de har skaffat sig godkännande för F-skatt på grund av krav från uppdragsgivarna, då det ofta är enda möjligheten att erhålla uppdrag.

I utredningens slutbetänkande görs bedömningen att förekomsten av så kallade falska egenföretagare visar att F-skattesystemet kan missbrukas genom att personer som inte uppfyller näringskriterierna likväl är godkända för F-skatt. Orsakerna till förekomsten kan vara en uppdragsgivares vilja att kringgå arbetsrättsliga skyddsregler. Att godkänna någon för F-skatt fast denne inte uppfyller kriterierna för näringsverksamhet kan på så sätt urholka skyddsregler för arbetstagare. Teaterförbundet ser positivt på att utredningen sätter fokus på frågan och föreslår att Skatteverkets möjligheter till uppföljning underlättas och förbättras.

I utredningen redogörs för på vilket sätt rättigheterna i trygghetssystemen skiljer sig åt beroende på om någon anses vara arbetstagare eller uppdragstagare. Utgångspunkten är att trygghetssystemen ska vara neutrala, men för att få likartade förmåner och rättigheter som en arbetstagare ställs högre krav på att den enskilde företagaren är aktiv och har kunskap om systemet. Utan kunskap om vad som krävs riskerar skillnaderna att bli större än vad som kan förutses. Det ställer krav på att de som bedriver näringsverksamhet besitter kunskap och får tillräcklig information om vad olika alternativ innebär. I dagsläget när många av Teaterförbundet för scen och films medlemmar går in i ett ”ofrivilligt företagande” riskerar det att få negativa konsekvenser för många. Även detta är skäl att noga följa att personer som inte uppfyller näringskriterierna, heller inte godkänns för F-skatt.

Avslutande kommentarer

Utredningen presenterar flera förslag som tar sikte på att på olika sätt skapa ett enklare och överskådligare regelverk som är mer flexibelt och samtidigt grundas på mer korrekt beslutsunderlag. Det är positivt för de fall där företagande är mest lämpligt. Ytterligare förslag presenteras också som syftar till att öka kontrollen och möjligheten att återkalla godkännande vid brister. Teaterförbundet välkomnar utredningens ambitioner som syftar till att säkerställa att personer som är godkända för F-skatt också bedriver näringsverksamhet.

Teaterförbundet för scen och film

Simon Norrthon
Ordförande